

BOTKYRKA

FÖRSAMLINGSBLAD

NR 2 2022

**BIBLIOTEK MED
1000 BÖCKER**
Böcker på alla
världens språk

**BOTKYRKAS
UNGA PODCAST**
Stora ämnen i
andra säsongen

UKRAINA
Humanitära insatser
pågår och fler förbereds

Efter pandemin

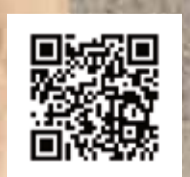
**ÅTERSEENDETS
GLÄDJE**

19-22 maj

**STOCKHOLMS
BOKHELG**

KRÖNIKA
**DELANDE
AV LIV**

PÅSKEN
i Botkyrka

Jag överlämnar mig i dina händer

Det sägas att Psaltaren 31 är en viktig text för människor i Ukraina just nu. Genom sociala medier har jag förstått att människor läser texten var helst de befinner sig, att den läses oavsett hur hemsk tillvaron ter sig. Jag kan förstå att Psaltaren 31 läses i denna prövningens tid, då texten har en grundton av förskräckelse. Men texten präglas också av en stor tillit till Gud. Genom hela texten löper en tråd av stark tillit till den Gud som aldrig överger, till Gud som alltid är nära sin skapelse.

Vi firar påsk för att Jesus dog och uppstod. Vi minnas och återuppleva skeendet där Gud bryter igenom tillvaron och återuppstår från döden. Det tomma korset är ett tecken på att Gud inte har övergett oss, att Gud är ständigt närvarande i våra liv. Det tomma korset är ett tecken på att det finns ett liv bortom detta. I våra kyrkorum firar vi detta genom att sjunga, dela nattvard och få ett palmbladskors i vår hand. I denna oroliga tid behöver vi fira Påsk, för att synliggöra hoppet. För att hitta styrka tillsammans.

I denna prövningens stund behöver vi be. Vi behöver, mer än någonsin, dela våra liv tillsammans med Gud. Om du vill kan du stämma in i Biskop Andreas Holmberg bön;
*Gud, du som vill fred och liv.
 Sätt en gräns för ondskan och vansinnet.
 Vi ber för människorna i Ukraina.
 Vi ber att ledare och människor med makt
 ska besinna sitt ansvar inför Dig och inför sina folk.
 Gud förbarma Dig!*

Vi behöver också dela med oss. Skänka pengar och på så vis dela med oss till dem som har det svårare. ACT är Svenska kyrkans sätt att samla pengar och bidra till ett minskat lidande. I den här tidningen kan du läsa mer om deras arbete.

I Psaltaren 31 står det;
*Jag överlämnar mig i dina händer. Du befriar mig, Herre, du sanne Gud. /../ Du gav mig inte i fiendens våld, du förde mig ut i frihet. /../
 Var starka, fatta mod, alla ni som hoppas på Herren!*

Glad Påsk – ett hoppets tecken!

Beatrice Lönnqvist, kyrkoherde

INNEHÅLL

4 | KÄRT ÅTERSEENDE

När vardagen återvänder efter en pandemi

8 | STOCKHOLMS BOKHELG

Spännande författarsamtal väntar i maj

12 | HOPP I PÅSKTID

Pandemi, fred och påsk i en och samma bild

14 | ÄGG

Nästan allt du behöver veta om ägg

15 | PÅSKEN I BOTKYRKA

Jesus Christ Superstar, passionsandakter och vandring

16 | LÄS PÅ DITT HJÄRTATS SPRÅK

På biblioteket i Tumba finns böcker på alla världens språk

18 | ACT SVENSKA KYRKAN AGERAR FÖR UKRAINA

Humanitära insatser pågår och fler förbereds

20 | RENOVERING PÅ GÅNG

Botkyrka kyrkas fasad och fönster ska restaureras och renoveras

22 | DELANDE AV LIV

Carl Henric Svanell om delandets möjlighet

BOTKYRKA FÖRSAMLINGSBLAD #2. 2022

REDAKTÖR: Daniel Claesson, daniel.claesson@svenskakyrkan.se

REDAKTION I DETTA NUMMER: Ann-Christine Blixth, Arne Hyckenberg, Inga-Britt Rova, Beatrice Lönnqvist, Daniel Claesson, Andréas Lindström

FOTO FRAMSIDA: Arne Hyckenberg

FORM: Andréas Lindström, september, andreas@september.se

ANSVARIG UTGIVARE: Beatrice Lönnqvist, beatrice.lonnqvist@svenskakyrkan.se

DISTRIBUTION: Postnord UPPLAGA: 33 900 ex TRYCK: Bold Printing Mitt AB

Utges av Svenska kyrkan Botkyrka, Box 240, 147 01 Tumba, 08-530 222 00

Besöksadress: Grödingevägen 4, botkyrka.forsamling@svenskakyrkan.se,

www.svenskakyrkan.se/botkyrka

3041 0879
TRYCKSAK

Foto: Arne Hyckenberg

»Det är skönt att det är som vanligt igen«

SIDAN 4-7

»Här finns flera tusen böcker«

SIDAN 16-17

Foto: Arne Hyckenberg

MEDARBETARE I DETTA NUMMER

ANN-CHRISTINE BLIXTH

Kyrkogårdschef som ser fram emot att tjälen ska gå ur marken så att det nya kistgravkvarteret kan bli klart på Lilla dalens begravningsplats. Buskar och träd, bänkar och servicestation ska på plats. Det blir fint säger hon.

DANIEL CLAESSON

Kommunikatör i Botkyrka församling. Gläds över alla tecken på vår – värmande solsken, blommor och fågelkvitter. Är också glad över att nu få följa påskens dramatik som går från mörker och oro till ljus, hopp och uppståndelse.

BEATRICE LÖNNQVIST

Kyrkoherde som kommer att möta uppståndelsens glädje i fjällvärlden. Trots oro och mörker kommer påskan att firas med ägg och med förvisning om att det goda kommer att vinna.

ARNE HYCKENBERG

Tullingebo nästan hela livet. Arbetar som fotograf. Mittuppslagets bild med ägget är inspirerad av ett verk från 1981 av konstnären Tadeusz Puszcz. Den gången symboliserade ägget som höll på att kläckas hoppet om frihet för folket bakom järnridån.

INGA-BRITT ROVA

Aktiv i verksamhetsrådet i Tumba kyrka, där så mycket händer nu. Ser också fram emot våren och särskilt bokhelgen i maj.

EMELIE SIMMONS

Fransjournalist med bakgrund i Svenska kyrkan. I Roslagens granskogar vandrar hon ofta med familj och hund. I familjen är påskens mat central, liksom påskpyssel och gemenskap.

ANDRÉAS LINDSTRÖM

Arbetar med kommunikation. Gärna tillsammans med idéorganisationer. Till påsk åter han gärna ägg (dock inte godisvarianten). Ja, även andra dagar går ägg ner. Har i detta nummer tänkt och fixat med struktur och form.

Under pandemin har vissa haft det mer utmanande än andra. Vissa har haft det svårt och ensamt, andra har ställt om och hittat en ny väg fram i livet. Vi gör en rundvandring i Botkyrka församling för att höra berättelserna. Gemensamt för alla vi möter är att de under pandemin haft någon kontakt med kyrkan.

Kärt ÅTERSEENDE

TEXT: **Emelie Simmons** FOTO: **Arne Hyckenberg**

I Tullinge kyrka har kammarkören repat nästan under hela pandemin men undantag för ett halvår. Då hade körledaren Camilla Helander sängträning på den digitala mötesplattformen zoom. Nu är det måndag och körövningarna har börjat som vanligt sedan en vecka tillbaka.

– Oh, vad länge sedan jag var här, säger Harriet Harrvik och ler.

Fler körsångare poppar in och hälsar glatt på varandra.

Elisabeth Wirsén och Harriet Harrvik har båda sjungit i kammarkören under några år. De har båda körvana från andra körer innan de hittade till kammarkören. Nu sitter vi i bakre kyrkorummet när de andra koristerna värmer upp i sång.

– Jag längtar efter att få komma hit och sjunga, säger Harriet.

– Det är en del av livet, och har alltid varit en självklar del, säger Elisabeth.

Harriet ändrade om sitt liv under pandemin, hon gick många promenader, och under en tid bodde hon och hennes man i sommarstugan.

– Men vi träffade inte barn och barnbarn under en lång tid. Det var periodvis väldigt jobbigt, säger hon.

Elisabeth berättar att hon läste mycket men tog också fram vävstolen.

– Det var en väldigt rolig tid att experimentera med färg och olika material som till exempel lin, bomull och ull, säger Elisabeth.

Under pandemin har körövningarna betytt mycket för dem båda.

– Det är en fin gemenskap vi har, och den är exceptionell. Vi i kören gör ju något tillsammans som vi alla älskar nämligen att sjunga, säger Harriet.

– Tillsammans blir man något mindre ensamt, tänk när vi sjunger och vi hör alla stämmor samtidigt. Här får jag känna att jag är en del av något, säger Elisabeth.

Nu är uppvärmningen slut och Elisabeth och Harriet ansluter till körövningen. Nu är det sopra-

nernas tur att sjunga stämman till sången "Vandra som ljusets barn". Om några veckor ska de sjunga i mässan för första gången på länge. I maj blir det en körkonsert med Evert Taube-visor.

– Altar och bas, dras nu med i svänget hos sopranerna, säger Camilla och koristerna fnissar lite.

Att sjunga i kör ger en speciell känsla av gemenskap.

TVÅ FASER SOM PENSIONÄR

I Tullinge centrum hittar vi Stig Bjernerup i sin och fruns lägenhet där vårsolen tittar in idag. På terrassen står trädgårdslådor med plommonträd, körsbär, krusbär, vinbär, amerikanska blåbär och hallon. Han gillar att ta hand om sina buskar.

– Jag blev pensionär för 25 år sedan och jag har nu i efterhand delat upp det i två faser, inleder han vårt samtal med att säga.

Stig berättar att han efter pensionen drev en affärsverksamhet under många år och engagerade sig dessutom politiskt. Hans hjärtefråga var och är fortfarande frågorna om vård och omsorg.

– När jag satt i kommunfullmäktige besökte jag alla äldreboenden i Botkyrka. Det tog många månader

men jag lärde mig otroligt mycket. Efter det fick jag en historia att berätta vidare om alla mina möten inom vården, säger Stig.

Han var också med och startade Hela Människan tillsammans med Bernt och Mats Wähleman. Han ler när han tänker tillbaka på tiden då han stod och kokade ägg och bredde smörgåsar till Riagårdens hemlösa.

– Varje vecka var jag på Riagården och pratade med besökarna, det var socialt och trevligt, säger Stig.

Stig pausar och säger sedan.

– Det här var första fasen som pensionär. Nu kommer den andra, säger han.

Pandemin kom, Stig har åldrats och gick därför in i ett lugnare tempo.

– Jag har läst mycket och gått promenader.

Stig har alltid varit välvilligt inställd till kyrkan och under pandemin närmade han sig den ytterligare. Han lägger upp en avhandling på bordet skriven av professorn i systematisk teologi Jayne Svenungsson.

– Har ni läst den här? Nä inte, men det gör vi i bibelstudiegruppen. Jag får läsa om vissa textdelar flera gånger, och vi diskuterar den i gruppen sen. Vi har väldigt bra samtal, säger han.

Stig Bjernerup har fördjupat sig i teologiska texter under pandemin.

På Mat och prat i Ängskyrkan hittar vi Hans Aronsson som under pandemin hittat till flera digitala gemenskaper. Bland annat bibelstudiegruppen. – Jag har också läst mycket, ungefär tre timmar om dagen och då är inte dagstidningen inräknad, säger Hans Aronsson.

Under pandemin har Stig gått med i olika grupperingar och utvecklat sin personliga tro.

– Men sporten på teve har räddat många dagar. Mina favoritgrenar är skidåkning, skidskytte och fröidrott och det är sporten fått mig att överleva pandemin. Det är oerhört spännande, man vill att det ska gå bra för Sverige, säger han och skrattar.

Det är svårt att förklara för ens barn att vi inte fick gå till kyrkan under pandemin berättar Maryam.

MARYAM OCH NIDAL

I Ljusets kyrka i Hallunda arbetar Nidal Mamo med kyrkans språkcafé och kontakten med deltagarna. Under pandemin fick caféet hålla stängt vilket gjorde att Nidal fick ställa om sin verksamhet.

– Det är svårt när många inte kan svenska och kan lätt bli isolerade. Jag ringde via facetime eller chattade eller skickade sms för att försäkra mig om att alla var okej, säger Nidal.

Maryam är ofta i Ljusets kyrka med sina två barn Josefin, 3 och Makari, 7 år. Ibland på språkcafé utan barn, och ibland på andra träffar med sina barn. Idag har hon letat sig hit och Nidal pratar och kramar om barnen. Maryam ursäktar sin bristfälliga svenska.

– Det är ofta Makari som säger: Mamma nu pratar vi svenska!, säger Maryam och skrattar.

Hon har uppskattat samtalen via facetime som Nidal gjort till henne varje vecka under pandemin.

– Barnen har varit så ledsna över att vi inte kunnat komma till kyrkan. Jag har blivit ledsen då också, säger Maryam.

– Jag har också skickat hem lite övningar i svenska i brevlådan under pandemin, säger Nidal och ler.

Det minns Maryam väl. Hon berättar att hon fick brev hem av Nidal där hon skulle läsa svenska och öva att tala.

Maryam arbetar som personlig assistent och har kunnat gå till sitt jobb under hela pandemin. Utöver det läser hon svenska på SFI.

– Men hemma har det blivit mycket tevetittande, säger hon.

Nidal var noga med att informera till alla deltagare om den information som kom under pandemin. Många kan inte svenska och därför skrev hon på arabiska och engelska för att de som var hemma skulle få information.

– Det är inte bra att googla för att söka sina svar under en pandemi. Det går så många rykten på internet. Därför var det viktigt att jag skrev på olika språk och skickade hem till dem jag har kontakt med, säger Nidal.

Maryam minns första träffen på språkcaféet efter pandemin.

– Det var så kul att få träffas, och roligt att få träffa Nidal igen, säger hon och skrattar.

– Vi pratade om vad som hänt under tiden vi inte setts, vissa hade det jobbigt, andra hade det dåligt ekonomiskt. Jag fick lotsa vissa vidare till våra diakoner. Vi var 22 stycken på dagens språkcafé, säger Nidal stolt.

Barnen Josefin och Makari börjar bli rastlösa och har testat att rita och leka med alla leksaker i barnrummet. Nidal har under tiden vi pratat kramat om dem, pratat och skrattat.

– Det är skönt att det är som vanligt igen, säger Maryam.

ANNA-CARIN FRÅN 100 TILL 0

På tisdagar är det mat och prat i Ängskyrkan, följt av gudstjänst och temacafé. Anna-Carin Facks är en ideell medarbetare och har bidragit med fikat till temacaféet idag, små gräddbakelser med blåbär på. För henne var pandemin något utöver det vanliga. Hon arbetar som narkosköterska på barnoperation men en del under pandemin fick hon arbeta på intensivvårdsavdelningen med covidsjuka patienter.

– Jag är väldigt aktiv i kyrkan, ansvarig för temacafé, kyrkvård, jag sjunger i kören, är internationellt missionsombud och med i verksamhetsrådet. Jag lever ensam. Under pandemin försvann allt socialt i mitt liv. Livet under pandemin bestod av jobb på intensivvården och på min ordinarie arbetsplats som också påverkades av pandemin, säger Anna-Carin.

Josefin och Makari är ofta i Ljusets kyrka. De gillar att rita och leka med kyrkans alla leksaker.

Anna-Carin Facks är ideell medarbetare i Botkyrka församling. När pandemin kom gick hon från att vara 100 procent aktiv till 0. Det var jättetufft berättar hon.

– Märkligt att bara få sluta med det som gav mig energi, allt bara upphörde, säger hon.

Men hon promenerade mycket och hade utefika med vänner vid Lida friluftsområde.

– Jag tyckte det var jobbigt och tomt att komma hem till min lägenhet där bara nyheterna på teve om pandemin väntade, säger Anna-Carin.

I kväll på temacaféet ska Anna-Carin berätta om hur hennes liv såg ut under pandemin. Ett 30-tal besökare har kommit för att lyssna.

– Att behöva åka kommunalt och arbeta i sjukvården under en pandemi väcker många tankar och en hel del oro över vad som händer och kommer att hända. Hur mycket kommer smittan att öka?, säger Anna-Carin i sitt föredrag.

– Det är blandade känslor inför att öppna upp samhället igen och börja ses. Det är skönt att det ska bli som vanligt men jag kan också känna en oro för att det kan komma tillbaka, fortsätter hon.

För Anna-Carin har det också medfört nya möten på jobbet. Något som hon inte trodde kunde hända inom vården.

– På sjukhuset arbetade vi helt plötsligt med yrkesgrupper från olika avdelningar och olika sjukhus. Det var en mix av folk som jag aldrig skulle mött annars i mitt uppdrag som narkosköterska, säger hon. Men oh vad jag har saknat mina relationer med mina vänner och familj, säger Anna-Carin.

MICHAELA OCH ALICIA

Den andra december 2020 föddes Alicia som var Michaela Jacobssons första barn. Hon dog i Michaelas mage strax innan hon föddes. Medan andra mammor gick hem med sitt nyfödda barn fick Michaela gå hem med en tomt babyskydd. Under förra våren gick hon i kyrkans sorgegrupp för föräldrar som förlorat ett litet barn. Idag möter vi henne i

Tumba, med sig har hon Léon 4 månader. En lång kram blir det mellan diakonen Thomas Nilsson och Michaela.

– Jag blev så glad när Thomas ringde mig och frågade om jag ville komma hit igen, säger Michaela.

I samband med att Michaela och hennes man förlorade dottern Alicia hade Thomas kollega Åsa Dysholm kontakt med ett annat par med liknade erfarenhet.

Michaela gick i kyrkans sorgegrupp under pandemin.

– Vi såg behovet för familjerna att mötas och startade träffar, säger Thomas.

– För mig handlade det om den tysta förståelsen för varandras situation. Det var så värdefullt att få möta någon annan som förlorat ett litet barn, säger Michaela.

Kyrkan följde de restriktioner som gällde då och i rummet var enbart sex personer totalt med de två ledarna Thomas och Åsa.

– Vi har lett många sorgegrupper men jag kan säga att den sorg som man ser i en förälder som förlorat ett litet barn är avgrundsdeep. Den sorgen kändes i rummet, säger Thomas

– Jag hade inte hört talas om att barn kunde dö innan de föddes. Vi kände oss så ensamma på Södertälje BB när Alicia fötts, säger Michaela.

När sorgen är som djupast kan det vara svårt att sätta ord på den.

– Därför tycker vi att det är viktigt med sorgegrupper och att få mötas och prata om det som hänt, säger Thomas.

Michaela berättar om hur tacksam hon blev över kontakten med Thomas i samband med minnestunden för Alicia på Lilla dalen.

– Det var en vacker dag och soligt, många av nära och kära slöt upp, säger Michaela.

Idag ligger Alicia i minneslunden och periodvis behöver Michaela platsen. Men ibland tar det mer energi att gå dit. Minnet av hennes dotter finns i hennes hjärta. På armen har hon tatuerat i Alicias fot och handavtryck.

– Jag vill berätta för andra om Alicia och hur tacksamma vi är för att kyrkan sammanförde oss med andra föräldrar som också förlorat ett litet barn. Lilla Léon och alla vi mött under sorgearbetet är en del av vår resa, säger hon med Léon på armen som gosat in sig i sin mammas långa hår.

Anna Järvin

STOCKHOLMS BOKHELG

i Botkyrka församling

Helgen 19-22 maj genomförs Stockholms bokhelg och i år medverkar Botkyrka församling. Spännande författarsamtal med Anna Järvinen, Peter Halldorf, Pija Lindenbaum och Maja Hagerman väntar.

DRÖMMAR, BILDER OCH VERKLIGA HÄNDELSE

Anna Järvinen är en hyllad artist med flera populära skivor i bagaget. 2020 debuterade hon som författare med boken *Dröm natten till idag*. I samband med Stockholms bokhelg gästar hon Ljusets kyrka för att prata om sin bok och ha en konsert.

TEXT: Daniel Claesson FOTO: Carl-Johan De Geer

Skrivandet har alltid varit en del av Annas liv. Redan som sjuåring började hon skriva dagbok och snart var hon på jakt efter sitt språk och sin form.

– Jag blev mycket glad när jag märkte att jag faktiskt får göra hur jag vill i dagboken. Allteftersom märkte jag att detta även gäller tecknande, måleri, musicerande och skrivande. Jag är helt fri att vara i ett språk som känns sant för mig. Det använder jag på alla områden i livet, säger Anna Järvinen.

Huvudpersonen i boken *Dröm natten till idag* heter Anna och har finska rötter. Hon är också i samma ålder som Anna Järvinen. Men hon vill först inte kalla boken för en självbiografi.

– Mycket är baserat på mina upplevelser, men det är poesi och konst, det måste det bli för att man ska vilja läsa det. Boken är inte en redogörelse över mitt liv eller en karbonkopia av händelseförlopp ur min existens, utan främst text, alltså stavelser och ljud och rytm och sväng, precis som musik.

SKRIVER HELA TIDEN

Anna berättar att även hennes musik till viss del baseras på hennes liv.

– Mitt liv är, det märker jag ju äldre jag blir, till ganska stor del en sammanblandning av drömmar, bilder och verkliga händelser. Så man kanske ska säga att både min musik och boken trots allt är en självbiografi, säger Anna.

Boken kom ut för två år sedan och Anna berättar att det skulle kunna bli fler böcker någon gång i framtiden.

– Det vore roligt och jag skriver oftast hela tiden, men just nu är jag inne i ett musik-sjok igen med nytt album och en del samarbeten. Jag tenderar att alternera mellan skrivande, tecknande och musicerande, säger Anna Järvinen.

Du har alltså mer musik på gång?

– Ja, vi började repa in nya låtar förra våren, men så kom sommaren och en massa spännande händelser i vägen. Nu ska vi strax samlas igen och jobba med nya låtar. Jag har inte en hel skiva än, men det kan ske fortare än man tror!

Till sist, har du någon påsktradition som är viktig för dig?

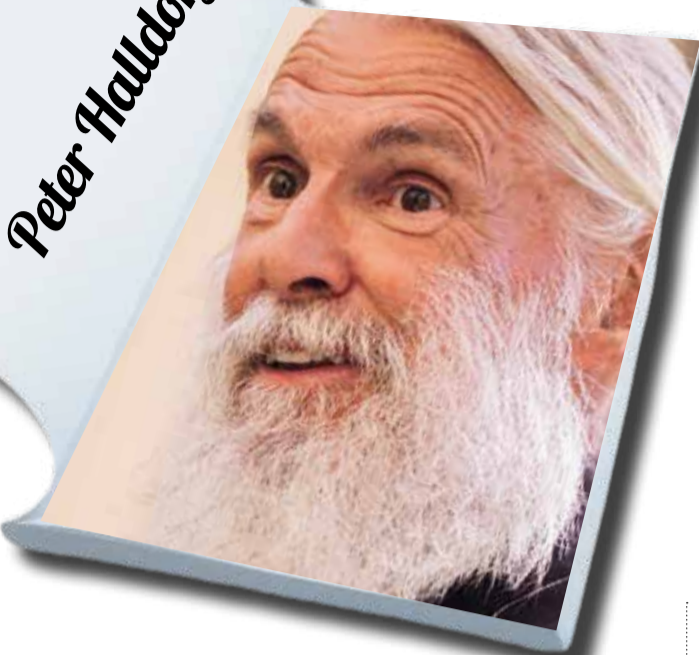
– Jag gillar pyntet och färgerna och memma och brukar fylla år under påsken, så naturens växlingar känns som mina! Jag är lite barnslig där och det är ju okej nog.

sten

Anna Järvinen gästar Ljusets kyrka torsdag 19 maj. Författarsamtalet startar 18.00 och pågår ca 45 minuter. Konserten börjar 19.00. Däremellan serveras matigt fika. Både samtalet och konserten är kostnadsfria.

Peter Halldorf

PSALTARENS TEXTER HAR EN TIDLÖS RELEVANS

Peter Halldorf är en välkänd teologisk författare och tidigare pastor i Pingströrelsen. Han är ständigt aktuell med nya böcker om kristen tro och vägledning.

TEXT: Daniel Claesson FOTO: Arkiv

Peter Halldorf gästar Ljusets kyrka fredag 20 maj. Författarsamtalet startar 17.00 och övergår sedan i mingel och frågestund. Aktiviteten är kostnadsfri.

Peter Halldorf har skrivit ett stort antal böcker, han uppskattar det själv till ett 40-tal. Han skriver mycket om kristen tro och hans senaste bok, *Själen spegel*, handlar om att hitta sin röst i Psaltaren.

Psaltaren skrevs för flera tusen år sedan, kan de texterna verkligen vara relevanta för oss i dag?

– Psaltarens texter har en tidlös relevans eftersom de är uttryck för hur människor talar ut med Gud. Sällan är Psaltaren så relevant som i orostider. Den väcker insikten om att det bara är i förlust och maktlöshet som vi kan ta emot nytt liv, säger Peter Halldorf.

Peters förra bok heter *Den svåra kärleken*. Han beskriver den som en bok med vissa drag av en andlig och teologisk självbiografi.

– I boken försöker jag sammanfatta en del av de insikter som varit avgörande för min egen del i mötet med den östliga kristna traditionen under de senaste 25 åren.

Han beskriver bokens röda tråd som det sätt man talar om förmågan att älska som det avgörande tecknet på en människas mognad. Udden här är en konsekvent icke-dömande livshållning.

– Det är inte så lite provocerande när Jesus talar om att vi ska älska våra fiender. Vem av oss vågar ta de orden i vår mun? Vi vet ju alla hur ondskans brodd i det egna hjärtat är ett ständigt hot mot våra relationer. Under bråkdelen av en sekund kan man passera från broderskap till fiendskap. Här ger de andliga mästarna oss viktiga redskap för hur vi kan hantera våra relationer och vårt inre liv, och jag berör en del av de redskapen i den här boken, berättar Peter Halldorf.

ÅRETS ABSOLUTA HÖJDPUNKT

Författarsamtalet med Peter Halldorf i Tullinge kyrka kommer ledas av Peter Johansson, präst. Samtalet

är tänkt att kretsa kring Peter Halldorfs tre senaste böcker; *Den åttonde dagen*, *Den svåra kärleken* och *Själen spegel*.

Vad hoppas du få förmedla till publiken under författarsamtalet?

– Jag kommer framför allt för att lyssna. Jag vill höra vilka frågor de människor som kommer dit bär på, så vi får ha de frågorna som utgångspunkt för samtalet, säger Peter Halldorf.

Till sist, har du någon påsktradition som är extra viktig för dig?

– Jag har i mer än 25 år firat påsken, tillsammans med Ekumeniska Kommuniteten i Bjärka-Säby, i ett liturgisk maraton med långa förtätade gudstjänster under de tre påskdagarna. Det är årets absoluta höjdpunkt för min egen del, och inget har påverkat min tro mer än detta firande. Under dessa dagar försöker jag lägga det mesta åt sidan för leva med i det drama som för alltid förändrar förutsättningarna för allt skapat.

STOCKHOLMS BOKHELG I BOTKYRKA FÖRSAMLING 19-22 MAJ

GÖR FILM OCH BOK OM BOTVID

Maja Hagerman är journalist, författare och filmare. Nu är hon aktuell med en bok som bland annat handlar om Sankt Botvid. Hon har även gjort filmen *Botvid och Miraklerna*.

TEXT: Daniel Claesson FOTO: Arkiv

Inför Sankt Botvids 900-årsjubileum sommaren 2020 gjorde Maja filmen *Botvid och miraklerna* tillsammans med filmaren Claes Gabrielson. Botkyrka församling var med och finansierade filmen, där Maja ger sig ut på spaning efter helgonkulten kring Sankt Botvid. Hon söker i medeltida handskrifter efter Botvidlegenden, finner noter till Botvids sånger som nog ingen sjungit sen medeltiden och upptäcker hans bild i många välbevarade mycket gamla kyrkor.

I slutet av sommaren ger Maja Hagerman ut *Minnesbrunnen*, en bok om helgon, skallmätare och hotet mot demokratin. Boken består av fem texter och handlar delvis om Sankt Botvid.

Under Stockholms bokhelg gästar Maja Hagerman Botkyrka kyrka för att prata om Botvid, helgedom och sin nya bok. Hon kommer även ha ett samtal om Botvid i Hedvig Eleonora kyrka i Stockholm torsdag 19 maj 19.00–19.30.

Maja Hagerman gästar Botkyrka kyrka söndag 22 maj. Vi bjuder in till mingel från 16.00, samtalet börjar 16.30. Därefter finns tid till frågor och diskussion.

Maja Hagerman

Pija Lindenbaum

Pija Lindenbaum gästar Tumba kyrka söndag 22 maj. Det är bokkalas i kyrkan under söndagen från 15.00, med bokläsning, bokkonst, samtal och bibelutdelning. Författarsamtalet med Pija startar 15.30. 17.00 firas en barnvänlig musikmässa.

STRESSAR ALDRIG FRAM EN BOK

Pija Lindenbaum är en erfaren bilderboksskapare. Hon har producerat en stor mängd böcker genom åren, så många att hon på rak arm inte kan säga hur många de är.

TEXT: Daniel Claesson FOTO: Arkiv

Förutom en stor mängd populära barnböcker är Pija aktuell med operaföreställningar och en av hennes böcker har precis blivit film.

Är det någon av alla dina böcker som du är mest stolt över?

– Stolt är nog fel ord, jag har nog svårt att känna stolthet över någon av mina böcker. Men den bok som kanske ligger mig varmast om hjärtat är *Lill-Zlatan och morbror raring*. Boken handlar om att ha en betydelsefull vuxen som inte är ens förälder och precis som Lill-Zlatan så har jag en morbror som jag verkligen såg upp till som barn, säger Pija.

Hon har ingen favoritkaraktär från sina böcker, men Pija menar att hon egentligen alltid skriver om samma karaktär. Namnet kan variera, men hennes huvudkaraktärer brukar alltid vara eftertänksamma, lite introverta barn.

– Det har blivit så, för jag var själv ett sådant barn. Jag var inte ett av de glada och livfulla barnen, utan mer eftertänksam när jag var liten.

SKRIVER OPERA JUST NU

Pija stressar aldrig fram en bok, utan berättar att hon gör max en bok om året. Nu är hon dessutom aktuell med andra projekt, vilket gör att det tar ännu längre tid att få en bok färdig.

– Jag håller på att skriva en till operaföreställning. Det är väldigt roligt att få göra detta och jag får både arbeta med text, scenografi och kostym till föreläsningen. Men musiken får en kompositör skriva!

Pija hade själv aldrig haft någon tanke på att skriva en opera, men när hon blev kontaktad och fick frågan så tackade hon ja.

– Det är roligt att få arbeta i team med andra och arbetet skiljer sig en hel del från när jag skapar böcker. Jag är väldigt glad att jag har fått den här möjligheten.

GLÄDJE ATT SKRIVA

Samtidigt tycker Pija såklart att det är väldigt roligt att skapa böcker, särskilt nu när hon även har andra projekt på gång. Det blir ett mer varierat arbete.

Är det roligast att skriva eller illustrera böckerna?

– Jag kan känna en större glädje när jag skriver. Det är en mycket snabbare och enklare process. Jag kan snabbt ändra och byta plats på ord och meningar. Illustrationerna tar mycket längre tid för mig och är svårare att ändra. Jag gör alltid bilderna för hand med olika färger, säger Pija.

Till sist, har du någon påsktradition som är viktig för dig?

– Jag har faktiskt inte kvar några påsktraditioner, min familj är inte intresserad av sådant. Men jag har fina påskminnen från när jag var liten. Min pappa gjorde alltid en judisk maträtt som består av malen lever och lök. Det låter kanske konstigt, men det var jättegott. Vi åt alltid detta till påsk, men nu är det många år sedan jag åt den maträtten, säger Pija.

BOKHELGEN dag för dag

TORSDAG 19 MAJ 18.00–20.00

Ljusets kyrka

Författarsamtal och konsert med Anna Järvinen

Anna Järvinen är sverigefinsk kompositör och musiker. Hon har även skrivit romanen *Dröm natten till idag*. Författarsamtalet kretsar kring denna bok. Samtalet startar 18.00 och pågår ca 45 minuter. Konserten börjar 19.00. Däremellan serveras matigt fika. Samtalet leds av Erik Dufva, präst: *"Med utgångspunkt i kortromanen vill jag samtala med Anna om ensamhet, rotlöshet, att ha rötter i Finland men leva i Sverige och om en gudstro kan vara ett ankare i en flyktig tillvaro."*

FREDAG 20 MAJ 17.00–18.30

Tullinge kyrka

After work och Författarsamtal med Peter Halldorf

Peter Halldorf är författare och tidigare pastor i pingst-rörelsen. Han har skrivit en mängd böcker. Samtalet startar 17.00 och övergår sedan i mingel och frågestund. Samtalet leds av Peter Johansson, präst: *"Min erfarenhet är att boken har en avgörande betydelse för hur tro och gudserfarenheten kan förmedlas och uttryckas. Peter Halldorf är författare till ett stort antal böcker om lärjungaskap, det inre livet och den tidiga kyrkans historia. Jag vill i vårt samtal utifrån Peter Halldorfs tre senaste böcker samtala kring hur han själv tänker kring bokens möjligheter och det han skriver."*

LÖRDAG 21 MAJ 10.00–15.00

Hela människans secondhand i Tumba

Bokbord

Fyndpriser på secondhandböcker hos Hela Människan i Tumba!

SÖNDAG 22 MAJ 15.00–18.00

Tumba kyrka

Bokkalas, högläsning och författarsamtal med Pija Lindenbaum

Pija Lindenbaum är författare och illustratör. Hon har skrivit och illustrerat ett stort antal barnböcker, varav flera har dramatiserats. Med start 15.00 är det högläsning och barnbokstips med Tumba bibliotek. Författarsamtalet med Pija startar 15.30. 17.00 firas barnvänlig musikmässa, där vi delar ut barnbiblar till sexåringar i distriktet. Det kommer även vara en utställning med bokkonst i kyrkan. Författarsamtalet leds av Albertina som sjunger i kyrkans barnkör och av kyrkoherde Beatrice: *"Vi kommer ställa frågor om livets klurigheter och hur det är att måla vardagen i sina fina färger."*

SÖNDAG 22 MAJ 16.30–18.00

Botkyrka kyrka

Författarsamtal med Maja Hagerman

Maja Hagerman har en stark koppling till Botvid, Botkyrkas helgon. Hon har gjort filmen *Botvid och miraklerna* och jobbar nu med en bok om Botvid. Drop-in och mingel i Botkyrka kyrka från 16.00, författarsamtalet startar 16.30. Efter samtalet finns tid för frågor. Samtalet leds av Ingemar Sörqvist, präst: *"Jag vill samtala med Maja om Bänkfrida, Botvids mor. Och om hur platsen och tiden såg ut och smakade!"*

HOPP I PÅSKTID

Att pandemin ska upphöra
Att fred kommer till alla krigets offer
Att påskens budskap om uppståndelse
och liv ska väcka hoppet i våra hjärtan

TEXT OCH FOTO: ARNE HYCKENBERG

... Digital COVID-19
... certificata

De kommer i alla möjliga färger och storlekar och kan användas i all typ av mat och efterrätter. De är dessutom en bra källa till protein. Här har du en massa fakta om ägg!

Ägg

TEXT: Daniel Claesson FOTO: Unsplash

GOD KÄLLA TILL PROTEIN MED MERA

Hönsägg innehåller mycket näring, proteiner, mineraler och vitaminer, saker som vi människor behöver få i oss. Du kan alltså äta ägg med gott samvete!

HÅLLER LÄNGST I KYLSKÅP

Ägg kan förvaras i rumstemperatur, men har betydligt längre hållbarhet om du förvarar dem i kylskåp. Ser du dessutom till att den spetsiga delen av ägget är neråt, så kan äggen utan problem hållas färska i kylan i minst två månader.

BRUNA HÖNOR LÄGGER BRUNA ÄGG

Du har säkert sett att vissa ägg har vitt skal och andra har brunt skal. Äggen i sig är likadana, det är bara färgen på skalet som skiljer sig. Och det är faktiskt så att bruna höns oftast lägger bruna ägg och vita höns lägger vanligtvis vita ägg. I Sverige är det vanligast med vita hönsägg.

FINNS I FLER FÄRGER

Vit och bruna ägg i all ära, hönsägg kan faktiskt komma i alla möjliga färger. Olika hönsraser kan nämligen lägga ägg med olika färg. Det finns till exempel ägg som är pastellgröna eller rosa och andra har en beige eller mörkbrun färg. Vissa ägg är spräckliga i olika färger.

FÄRSKA ÄGG ÄR SVÄRARE ATT SKALA

Har du märkt att vissa ägg är mycket svårare att skala än andra? Svårskalade ägg brukar vara extra färska. Detta för att hinnorna runt äggskalet ofta klistras fast vid varandra när äggen är färska.

TESTA OM ÄGGEN ÄR GAMLA

Visste du att du kan kolla om ett ägg är färskt eller gammalt genom att lägga det i vatten? Fyll en hög skål eller ett stort glas med vatten och lägg försiktigt i ett ägg. Om ägget sjunker till botten så är det färskt, men om det flyter så är det gammalt. Gammalt behöver dock inte alltid betyda oätligt, om ägget ska tillagas, så du kan alltid testa att knäcka ägget ändå. Så länge det inte luktar illa så ska ägget fortfarande vara okej.

MÅNGA SORTERS ÄTBARA ÄGG

De allra flesta ägg som vi människor äter kommer från höns, men det går bra att äta många andra fågelägg också. Några exempel är ägg från vaktlar, strutsar, kalkoner, ankor och gäss.

2,5 KILO STRUTSÄGG ÄR REKORDET

Enligt Guinness rekordbok ska det största strutsägg som hittats ha vägt hela 2,5 kilo. Rekordet i Sverige är ett 2,3 kilo stort strutsägg från en strutsfarm utanför Borlänge. Det är dessutom det största strutsägget som hittats i hela Europa. Ett normalt strutsägg väger ungefär 1,5 kilo, vilket är 30 gånger mer än ett vanligt hönsägg.

PÅSKEN i Botkyrka

BOTKYRKA KYRKA

Lunchmusik

Skärtorsdag 14/4 • 12.00
"Musik i stilla veckan" av Céline,
Brahms och Bach. Elisabeth Haag,
orgel m.m.

Ekumenisk skärtorsdags- mässa

Skärtorsdag 14/4 18 • 30
Medverkande från Eumeniakyrkan
i Hallunda

Långfredagsgudstjänst

Långfredag 15/4 • 11.00

Bön vid korset

Långfredag 15/4 • 17.00

Mässa med stora och små

Påskdagen 17/4 • 11.00
Påskfika och överraskning för bar-
nen, i Klockargården efter mässan.

LJUSETS KYRKA

Påsknattsmässa

Påskafton 16/4 • 23.30
Ulrika Nilsson, sång

LIDA IDROTTSKYRKA

Långfredagsgudstjänst på finska

Långfredag 15/4 • 14.00

Pilgrimsmässa

Annandag påsk 18/4 • 13.00

Håll dig uppdaterad via
svenskakyrkan.se/botkyrka

TULLINGE KYRKA

Passionsgudstjänst: Jesus Christ Superstar

Måndag 11/4 • 18.30
Mikael Zifa Eriksson, sång. Camil-
la Helander, sång. Josef Sjöblom,
piano. Rigmor Bådal, bas. Jonas
Sjöblom, trummor

Passionsgudstjänst: Virpi Pahkinen dansar

Tisdag 12/4 18.30
Virpi Pahkinen, en av Nordens
ledande koreografet och solo-
dansare, dansar till Jonas Sjöbloms
sjäfulla musik.

Passionsgudstjänst: Korsvandring

Onsdag 13/4 • 17.30
Därefter filmvisning i kyrkan

Skärtorsdagsmässa

Skärtorsdag 14/4 • 18.30

Långfredagsgudstjänst

Långfredag 15/4 • 10.00

Musik vid korset

Långfredag 15/4 • 15.00
Camilla Helander, sång.
Jonas Sjöblom, flöjt

Påskdagsmässa för stora och små

Påskdagen 17/4 • 10.00
Påskmusikal - Påskkören under
ledning av Camilla Helander.
Charlotte Hasselquist Nilsson, piano.
Rigmor Bådal, bas

Emmausvandring

Annandag påsk 18/4 • 10.00
Vi går från Tullinge kyrka till Lida
Idrottskyrka för pilgrimsmässa
13.00. Samling utanför Tullinge
kyrka 10.30. Avmarsch från Tullinge
Centrum vid postlådorna kl. 11.00.

TUMBA KYRKA

Ekumenisk skärtors- dagsmässa

Skärtorsdag 14/4 • 18.30
Tumba kyrka koralkör

Långfredagsgudstjänst

Långfredag 15/4 • 15.00

Emmausvandring

Annandag påsk 18/4 • 09.30
Vi går från Tumba kyrka till Lida
Idrottskyrka för pilgrimsmässa
13.00. Samling utanför Tumba
kyrka 09.30.

ÄNGSKYRKAN

Passionsandakt

Måndag 11/4 • 18.30

Passionsandakt

Tisdag 12/4 • 18.30

Passionsandakt

Onsdag 13/4 • 18.30

Långfredagsgudstjänst

Långfredag 15/4 • 11.00

Midnattsmässa

Påskafton 16/4 • 23.30

Mässa med söndagsskola

Påskdagen 17/4 • 11.00

På biblioteket i Tumba finns böcker på alla världens språk. Men å andra sidan talas det över 100 språk i Botkyrka. I nyrenoverade lokaler möter bibliotekarierna besökare som vill läsa böcker, leta efter information eller hitta en gemenskap.

Läs på ditt hjärtas SPRÅK

TEXT: **Emelie Simmons** FOTO: **Daniel Claesson**

Biblioteket i Tumba är nyrenoverat och i entrén möter vi Sara Jonasson-Wiklund och Ali Reza Khanicheh som stolt visar de uppmärksatta bokhyllorna för att besökarna ska hitta rätt bok på ett enklare och snabbare sätt. Alla böcker kategoriserade efter ämnen som exempelvis hälsa, sport eller deckare, i stället för den tidigare för många komplicerade bokstavsmärkningen.

– Vi har flera ämnesområden som fått ökat antal läsare tack vare den nya uppmärkningen, säger Sara som är bibliotekarie med inriktning på barn.

LÄS FÖR DITT BARN I MAGEN

I barnhörnan finns numera en rund myshörna med kuddar och gosdjur. En pappa har sjunkit ner bland kuddarna och tittar i en bok med sin lilla dotter.

– Jag brukar säga att man ska börja läsa för sitt barn redan i magen. Ju tidigare desto bättre. Och man ska läsa på sitt hjärtas språk, säger hon.

För henne var det orättvisorna i samhället om barn och läsvanor som förde henne till Tumba bibliotek.

– Det finns tydlig statistik som visar att barn som inte läser i hemmet har sämre förutsättningar när de ska börja skolan. Jag vill att alla barn ska ha samma möjligheter till att läsa, säger Sara.

Sara Jonasson Wiklund tycker det är viktigt att alla ska känna sig välkomna till Tumba bibliotek.

Kollegan Ali har en bakgrund som statsvetare och är mångspråkig bibliotekarie kommer ursprungligen från Iran. Han berättar att han fick sitta i fängelse

som 16-åring efter att ha skrivit en uppsats som inte var accepterad i diktaturen Iran.

– Det första jag gjorde när jag kom till Sverige som 34-åring var att gå till biblioteket och låna böcker. Jag upptäckte snabbt det svenska föreningslivet och vad det innebär att vara samhällsmedborgare, säger Ali.

Under de senaste åren har biblioteket haft flera informationskvällar om pandemin.

– Tumba är ett utsatt område där en stor andel har utlandsbakgrund. Vi har också många nyanlända svenskar varav många av dem som kommer haft funderingar över pandemin. Många härstammar från länder med diktatur och litat inte på den information som kommer från myndigheter. I stället litat man mer på sina egna källor som i väldigt många fall inte stämmer. Det har vi fått bemöta under pandemin, säger Ali.

»Vi ska bemöta varandra med respekt och öka vår förståelse för varandra«

SPRÅKCAFÉ

Just nu är kriget i Ukraina aktuellt för bibliotekspersonalen.

– På vårt språkcafé hade vi två besökare i veckan, en från Ryssland och en från Ukraina som hamnade i diskussion om kriget var rätt eller fel. Jag menar alltid att vi måste gå tillbaka till var vi kommer ifrån och bemöta det. Det är en väg till mig själv, säger Ali.

Sara berättar om satsningen ”Bokstart” som är en nationell satsning som vänder sig till föräldrar och vuxna i små barns (0–3 år) närhet, med syfte att tidigt stimulera språkutveckling. Bokstart bygger på samverkan mellan folkbibliotek, barnhälsovård och förskola som alla har ett uppdrag att arbeta med små barns språkutveckling. Regelbundet får hon listor av BVC på familjer med en sexmånaders bebis i Tumbaområdet. Hon kontaktar familjerna och ber om ett hembesök. Med sig har hon olika slags böcker och tanken är att få en första kontakt och berätta om bibliotekets alla tjänster och vikten att läsa för sitt barn.

Ali Reza Khanicheh har bland annat språkcafé och hjälper många besökare att hitta bra böcker för att lära sig svenska.

– Vi vet att många inte känner till biblioteket och det här är ett bra sätt att välkomna nya barn. Alla barn får också ett bibliotekskort trots att de bara är sex månader, säger Sara.

Sara menar att det gör en otroligt stor skillnad för ett barn att få rätt bokstart livet.

– Det kämpar jag för i min roll som bibliotekarie. Jag möter 100-tals barn genom hembesöken i området och jag får ofta möta dem igen när de kommer till biblioteket, säger Sara.

TRYGGA RUM

Liksom i andra miljöer arbetar biblioteket med att skapa trygga rum.

– Det ska vara för alla och man ska känna sig trygg här. Till exempel ska ungdomar kunna sitta ifred på ungdomsavdelningen. Barnen får vara på många platser men inte precis överallt, säger Sara.

– Alla ska känna sig välkomna. Vi ska bemöta varandra med respekt och öka vår förståelse för varandra, säger Ali.

Ali ska nu vidare till en vuxengrupp som han ska visa runt i biblioteket. Nu efter renoveringen så är han stolt över att visa upp hyllmeter av böcker från nästan hela världen på all världens språk.

– Här finns flera tusen böcker! säger han stolt.

Kriget i Ukraina drabbar många. Läget är akut! Behoven är stora och fortsätter att öka. Act Svenska kyrkans lokala partner finns på plats och stöttar befolkningen. Humanitära insatser pågår och fler förbereds. Din gåva behövs!

ACT SVENSKA KYRKAN AGERAR FÖR

Ukraina

TEXT: Act Svenska kyrkan FOTO: Daniel Fekete/HIA/

Act Svenska kyrkan är Svenska kyrkans internationella arbete och är en del av en global biståndsorganisation som heter ACT Alliance (Action by Churches Together) som genomför nu humanitära insatser. Medlemmar i ACT-alliansen, finns på plats i Ukraina samt i länderna runt Ukraina och stöttar den ukrainska befolkningen. De viktigaste behoven i nuläget är mat, vatten och hygienartiklar. Filtar och madrasser behövs också för tillfälliga sovplatser.

Alla dessa produkter införskaffas i närområdet. I grannländerna tar ACT-alliansens nätverk emot människor på flykt som hela tiden strömmar över gränserna.

– Cirka tre miljoner ukrainare har sedan kriget bröt ut flytt över gränsen från Ukraina. Många har inte fått med sig några tillhörigheter och är väldigt utsatta under de vinterförhållanden som råder. ACT-alliansen arbetar för fullt med humanitära insatser både i Ukraina och i grannländerna, säger Erik Lysén, chef för Act Svenska kyrkan.

MAT OCH HYGIENARTIKLAR

Act Svenska kyrkans partner har etablerat en assistanspunkt i Ukraina nära ungerska gränsen. Där får flyktingar som väntat i timmar på att passera gränsen tillgång till mat, te, lakan och hygienartiklar. Information ges också på både ungerska och ukrainska kring hur man hittar tillfällig bostad i Ungern.

Det ses även till att de flyktingar som anländer till Ungern välkomnas med tak över huvudet och psykosocialt stöd.

En bit in på den ukrainska sidan har Act Svenska kyrkans partner också stärkt ett center som kan ta

emot och stötta tiotusentals internflyktingar vid behov. Platsen förses med mat och hygienartiklar från Ungern för att möta det underskott av varor som nu finns på den ukrainska sidan.

FLER INSATSER FÖRBEREDS

Konflikten drabbar många, och fler insatser förbereds. Vi lever alla under samma himmel och det är av yttersta vikt att vi stöttar våra medmänniskor i en tid av oro, nöd och krig. Därför vädjar vi nu om gåvor till vårt katastrofarbete. Gåvorna används där behoven är störst.

Act Svenska kyrkan följer löpande händelseutvecklingen och vilka behov som människorna som har tvingats på flykt har. Vi agerar hela tiden tillsammans med ACT-alliansen och är beredda att ställa om utifrån nya behov som uppstår.

– I det krig som pågår, så upplever organisationerna förstas enorma utmaningar i att nå fram till alla nödlidande och säkra deras flykt till trygghet. Men det finns ingen bättre väg att nå fram till Ukrainas kämpande folk än via etablerade organisationer, och lokala kyrkor och samarbetspartner, som finns på plats i länderna, säger Erik Lysén.

DET HÄR GÖR ACT SVENSKA KYRKAN I UKRAINA

När kriget i Ukraina inleddes i slutet av februari var Act Svenska kyrkan bland de första organisationerna på plats. Personalen har inte rest dit själva utan arbetar tillsammans med partnerorganisationer som redan vid krigets början befann sig i närområdet. Att Act Svenska kyrkan har partner på plats ger oss en unik möjlighet att se de verkliga behoven. Matpaket och hygienkit har delats ut till människor på flykt. Matpaketen innehåller allt ifrån pasta till fisk och mjölk. I hygienkiten finns tvål, handsprit, toalettpapper, tandkräm och mycket annat som människor inte kunnat få med sig då de lämnat sina hem.

Hittills har ACT-alliansen, som Act Svenska kyrkan är en del av, skickat 278 ton mat och andra förnödenheter, och vi ser noga till att allt kommer dit det ska. Medicinska produkter till ett värde av sju miljoner euro har också levererats, och materialet når både människor som är på flykt inom Ukrainas gränser såväl som de runt 3 miljoner människor som nu lämnat landet. ACT-alliansen arbetar också för att stärka mottagarkapaciteten för flyktingar i Ungern, Polen, Rumänien och Slovakien.

Pengarna som Act Svenska kyrkan får in går därutöver till att bygga upp tillfälliga skyddsboenden, och man planerar också för att kunna restaurera infrastruktur så att människor får tillgång till basala samhällstjänster. De humanitära behoven är enorma och akuta, men även långsiktigt och icke-materiellt stöd behövs, därför är Act Svenska kyrkan nu genom våra partner också igång med psykosocialt stöd för den krigsutsatta befolkningen.

Ge en gåva!

SWISHA TILL
900 1223
ANGE "AKUT"

*Gud, du som vill fred och liv.
Sätt en gräns för ondskan och vansinnet.
Vi ber för människorna i Ukraina.
Vi ber att ledare och människor
med maktska besinna sitt ansvar
inför Dig och inför sina folk.
Gud förbarma Dig!*

BISKOP ANDREAS

■ Hädanefter i Botkyrka

Beatrice Lönnqvist, Botkyrka församlings kyrkoherde, vill att alla ska kunna ta del av hennes vardag och se hur det är att vara kyrkoherde. På instagram-kontot [@hadanefteribotkyrka](#), delar hon bilder och tankar från livet i Botkyrka.

■ Följ Beatrice Lönnqvist på instagram:
[@hadanefteribotkyrka](#)

■ Om denna tidning

Botkyrka församlingsblad delas ut 4-5 gånger om året till alla hushåll i församlingen. I början på varje termin i form av en mindre tidning som speglar livet i församlingen. En större och mer omfattande tidning som du nu håller i din hand med reportage och intervjuer kommer ut under terminerna.

■ Du hittar alla tidningar (även äldre nummer) digitalt på [svenskakyrkan.se/botkyrka](#)

Botkyrka kyrkas fasad ska renoveras

Botkyrka kyrkas fasad och fönster ska restaureras och renoveras. Verksamhet kan pågå under hela renoveringen, även om delar av fasad kommer ha byggställningar.

Under 2020 och 2021 fick Botkyrka kyrka ett helt nytt spåntak. Det har tjärats två gånger och ska snart tjäras ännu en gång. Takomläggningen är en del i en större renovering av Botkyrka kyrka. I år fortsätter projektet när kyrkans fasad och fönster ska restaureras och bevaras för framtiden.

KYRKANS FASAD VAR PUTSAD

Marlene Hök är fastighetsansvarig i församlingen och driver renoveringen. Hon berättar att kyrkans fasad tidigare har varit putsad.

– Botkyrka kyrkas exteriör består av fasader i frilagt naturstensmurverk. Murstenarna tros ha varit slammade eller tunt putsade sedan medeltiden, men denna puts är borta sedan länge, säger Marlene Hök.

Putsen har försvunnit gradvis under 1800-talet. I samband med en stor restaurering 1928 togs alla putsrester bort från kyrkan och murverket fogades om. Nu, nästan 100 år senare, behöver murverket fogas om igen och detta är något som är på gång att åtgärdas.

Foto: Daniel Claesson

KYRKFÖNSTER RESTAURERAS

Kyrkans nio ytterfönster kan vid en första anblick se likvärdiga ut, men de har faktiskt minst fem olika konstruktioner och tillkomstar. Därför behöver de nu också olika typer av underhåll.

– Östfasadens blyinfattade spetsbågefönster kräver särskild omsorg av finsnickare, målare och kanske även plåtslagare innan målning och montering av de restaurerade blyglaskassetterna kan påbörjas, säger Marlene Hök.

Förberedelserna inför restaureringsarbetena pågår och förhoppningen är att arbetet ska påbörjas under året. Botkyrka kyrka och kyrkogården kommer vara öppen under hela renoveringen. I perioder kommer det finnas byggställningar runt kyrkan och tidvis kan det vara begränsad framkomlighet till vissa gravar intill kyrkans långhus.

Arbetet finansieras av Botkyrka församling med stöd av den Kyrkoantikvariska ersättningen.

Någon att prata med

Behöver du prata med någon? Vi erbjuder kostnadsfria samtal med diakon eller präst.

Dessutom kan du få hjälp med psykoterapi.

Det kan finnas många anledningar till att behöva prata med någon. Det kan till exempel handla om relationer, kris, sorg eller existentiella frågor och tro. Våra präster och diakoner har tystnadsplikt, allt du säger stannar mellan er.

Du kan komma till ett eller flera samtal och du kan återkomma vid behov. Samtalen är kostnadsfria och det finns inget krav på att du ska kalla dig kristen eller vara medlem i Svenska kyrkan. Kom till en öppen diakonimottagning (tider hittar du på vår hemsida), så får du ett enskilt samtal.

Kvällar och nätter kan du ringa jourhavande präst. Ring 112, så kopplar de dig vidare. Du kan även prata med jourhavande präst via chatt eller digitala brev på [svenskakyrkan.se/jourhavandeprest](#).

TERAPISAMTAL

Om du behöver hjälp att bearbeta en kris, trauma, depression, ångest eller andra svårigheter finns möjlighet till psykoterapi i församlingen. Dessa samtal

kostar för närvarande 300 kr, med möjlighet till nedsättning vid t.ex. arbetslöshet eller sjukskrivning. Unga till och med 25 år får fyra samtal gratis och betalar vid eventuell fortsatt kontakt 100 kr per samtal. Även par och familjer är välkomna.

För att boka terapiesamtal med någon av församlingens terapeuter, kontakta vår samordnare på telefon 073-960 75 91 fredagar 10.00–13.00. Det går också bra att nå oss via e-post, skriv då till [botkyrka.forsamling@svenskakyrkan.se](#) så hör vi av oss till dig.

Foto: Johannes Frandsen

Botkyrkas unga podcast

I podden "Botkyrkas unga podcast" diskuteras allt från religion, livserfarenheter till samhällsfrågor.

Foto: Arne Hyckenberg

Hösten 2021 lanserades *Botkyrkas unga podcast*, en podd av och med ungdomsgruppen i Ljusets kyrka. I denna podd är det ungdomarna som pratar och diskuterar utifrån sina tankar och funderingar. Varje avsnitt har ett tema som kretsar kring samhällsfrågor, livserfarenheter och kristen tro.

Nu är podden inne på sin andra säsong och några av ämnen som tas upp under våren är religion i olika länder, mat-traditioner, rasism i vardagen och psykisk ohälsa.

Podden finns bland annat på Spotify, Apple podcasts, Google podcasts och på Botkyrka församlings hemsida. Du hittar den genom att söka efter *Botkyrkas unga podcast*.

»...som när smöret smälter i stekpannan i ett matlagningsprogram«

■ Nyhetsbrev

Vill du ha information om aktuell verksamhet i Botkyrka församling? Fyll i formuläret på www.svenskakyrkan.se/botkyrka/nyhetsbrev för att börja prenumerera på vårt nyhetsbrev, helt kostnadsfritt. Du får ett brev ungefär en gång i månaden.

■ Biskop Johan Dahlman berättar i P3 för Kodjo Akolor om hur det låter när vattnet hålls i dopfunten.

Tips: Ladda ner appen Kyrkguiden i din telefon för information om andakter/gudstjänster/mässor.

Församlingsexpeditionen flyttar till Tumba kyrka

Under hösten kommer Tumba kyrka byggas om för att församlingens expedition, administrativa personal och sorgestödsarbete ska kunna flytta hit.

Flytten är ett resultat av den lokalförsörjningsplan som Botkyrka församling tagit fram under de senaste åren. Processen leds av biträdande kyrkoherde Erik Dufva.

– Genom att flytta personal och service till Tumba kyrkas lokaler kan vi avsluta hyresavtalet som vi har för vår nuvarande församlingsexpedition. Vi ser också en stor fördel i att administrationen kommer närmare verksamheten och i att vi kan samla en stor del av församlingens diakoni, sorgestöd och terapi-verksamhet, säger Erik Dufva.

Tumba kyrka kommer vara stängd för ombyggnad i höst. Därför kommer en stor del av verksamheten och gudstjänstlivet att flyttas till Ängskyrkan. Men sedan ska många gudstjänster firas i Tumba kyrka igen.

– Själva kyrksalen kommer till stor del att se likadan ut som förut, den stora ombyggnaden blir i de andra lokalerna i samma byggnad. Samtidigt ser vi fram emot att kyrksalen ska användas bättre och mer dynamiskt, säger Erik Dufva.

Många gåvor skänks till Botkyrkabarn

Botkyrkaborna är givmilda. När den senaste upplagan av Botkyrkabarn genomfördes skänktes nästan 35 000 kronor och det kommer fortfarande in pengar.

För fjärde året i rad genomfördes den lokala insamlingskampanjen Botkyrkabarn. I samband med många julkonserter, gudstjänster och annan verksamhet i december 2021 samlade Botkyrka församling in gåvor till Botkyrkabarn. Cirka 35 000 kronor skänktes under kampanjperioden.

Pengarna går till utsatta barnfamiljer här i Botkyrka och redan i januari började de att delas ut.

– I Botkyrka finns många barnfamiljer som lever i utsatthet och är i behov av ekonomiskt stöd. Därför är vi väldigt glada och tacksamma över alla gåvor som har skänkts till Botkyrkabarn, säger kyrkoherde Beatrice Lönnqvist.

VARENDA KRONA GÖR SKILLNAD

Förutom de 35 000 kronor som skänktes under julinsamlingen kommer det in nya gåvor till Botkyrkabarn, både små och stora belopp. Församlingens diakoner, som möter många barnfamiljer i svåra livssituationer, ansvarar för att pengarna delas ut och blir till nytta för många. Varenda krona gör verklig skillnad.

Vill du skänka pengar till Botkyrkabarn kan du swisha till 123 677 66 37. Skriv "Botkyrkabarn" som meddelande.

Ärkebiskop Antje Jackelén går i pension

Antje Jackelén, ärkebiskop i Svenska kyrkan, fyller 67 år i juni och har beslutat att gå i pension till hösten. Nu pågår processen att välja hennes efterträdare.

Söndag 30 oktober ska ärkebiskop Antje Jackelén lägga ner sin stav och sitt kors för att då gå i pension. Hon togs emot som ärkebiskop i juni 2014, för snart åtta år sedan.

Antje Jackelén är Sveriges första kvinnliga ärkebiskop och vem som kommer att efterträda henne är inte klart. Efter nomineringsvalet, som hölls den 30 mars, ska den första valomgången hållas den 18 maj. Om ingen av kandidaterna i detta val får minst 50 % av rösterna kommer en andra valomgång att genomföras den 8 juni. Då står valet mellan de två kandidater som fick flest röster i första omgången.

Foto: Jan Nordén

Ärkebiskop Antje Jackelén

Bin och ängar på kyrkogårdarna

Våren är tiden då allt som legat visset och dött att knoppas igen. Snart är vi inne i en ny växtsäsong. Som ett led i vårt miljö- och hållbarhetsarbete förbereder vi olika platser för ängar som ska kunna gynna den biologiska mångfalden av insekter av olika slag. Ängarna kommer slås i början av augusti. Vi samlar inte upp "höet" direkt utan låter det fröa av sig till nästa säsong. Därför kan det se lite skräpigt ut under en period.

Du kan också titta efter de bon för vildbin som vår miljösamordnare Marie har satt upp på Lilla Dalens begravningsplats. De vilda bina är en utrotningshotad art som trivs bra i öppen jord/grus och i bamburören som bona består av. Framåt våren kan du också se salamandrarna komma tillbaka till dammen. Under vintern har de sökt sig ner i marken.

Minneslunden vid Botkyrka kyrkogård och kistgravkvarter på Lilla Dalen

Nu när tjälen går ur marken börjar vi anlägga smyckesplats och plats för ljusständning vid minneslunden på Botkyrka kyrkogård. Vi passar även på att förbättra belysningen på platsen.

Det är också dags att färdigställa det nya kistgravskvarteret på Lilla Dalen. Markarbetena är klara, nu väntar planteringar, serviceplats och bänkar. Vi beräknar kunna utföra den första gravsättningen där i sommar.

DELANDE AV

TEXT: Carl Henric Svanell, präst FOTO: Unsplash, Magnus Aronsson

Alla de erfarenheter som jag gör längs livsresan är med och formar mig till den jag är. Det betyder inte att allt som jag har varit med om sätter så stora avtryck att jag kan minnas varenda detalj. Det finns också mycket som jag varit med om som lätt glöms bort. Så finns det jag helst vill glömma och kanske succesivt förtränger. Men erfarenheten är gjord och den har på något sätt påverkat mig, både stort och smått.

När jag tittar tillbaka på tillfällen som väckt känslan av rädsla så kan jag se att det först lett till instängdhet eller isolering. Det tycks vara en helt naturlig reaktion att när jag känner mig rädd så drar jag mig undan. Bort från andras blickar och frågor.

Innan jag fått grepp om min egen rädsla och vad den egentligen kommer ifrån eller varför den infunnit sig så kan det vara svårt att dela den med någon annan.

I Psaltaren läser jag raderna: *"Mörker må täcka mig, ljuset omkring mig bli natt!"* Orden beskriver känslan och det blir tydligt att det jag faktiskt upplever inte är onormalt eller konstigt. Människor har i alla tider varit rädda, arga, hoppfulla, glada. Känslor finns där och tar sig i uttryck på olika sätt.

Vi människor, som de sociala varelser vi är, behöver bearbeta det vi är med om. Vi resonerar, vänder och vrider på frågeställningar och händelser. Vi är mer eller mindre vana att göra det när det gäller praktiska sysslor eller glada upplevelser men kanske inte alltid

kring det som träffar våra ömmaste punkter.

När livets skörhet och obekväma känslor visar sig har vi ibland en tendens att sluta oss och dra oss undan.

Jag vet att min instinktiva reaktion att dra mig undan är naturlig men samtidigt minns jag att det sällan är i ensamhet som jag lärt mig mest om mig själv.

Det är i de stunder då isoleringen brutits genom kärlekens och öppenhetens låga i mötet med någon annan som jag lärt mig mest.

Ibland i mötet med en nära vän eller släkting, eller en främling som jag aldrig kommer träffa igen men som råkade vara där just då. Ibland vänder vi oss till en yrkesmässig lyssnare som blir en följeslagare för en tid.

För där två eller tre är samlade tycks något kunna hända. Oavsett vem jag talat med vid dessa tillfällen så är den gemensamma nämnaren att jag faktiskt upplever mig lyssnad på och sedd för den jag är. Ett

möte i vilket jag blir respekterad för alla mina sidor, både det tydliga och det dolda, i det direkta och i det som jag tror upplevs som lite skevt.

I delandet med någon annan får jag perspektiv på min upplevelse och kanske en ny input eller något som bekräftar det jag redan tänkt. Utifrån denna kanske också en möjlighet att se min erfarenhet i ljuset av någonting nytt. Ibland kan jag se att jag varit med om något liknande tidigare. Ett samband och mönster ur tidigare upplevelser. Det som finns där i minnets bank.

Det kan bli som ett återseende av en gammal känsla eller tanke. Ett återseende av något som hela tiden funnits inom mig men som jag kanske tillfälligt inte haft tillgång till och som i samtalet med någon annan människa kommit fram igen.

Det upplevda mörkret som nyss har omringat mig är inte mörkt för Gud och kanske inte heller för den som står med mig och lyssnar. Det är som psalmisten skriver: *"Mörkret är inte mörkt för dig! Natten är ljus som dagen!"*

I delandet finns en möjlighet att ställa frågorna och utforskande söka min väg framåt, likt de två vandrarna på väg till Emmaus (läs mer i Lukasevangeliet kapitel 24) som ventilerar och bearbetar sina upplevelser av den dramatiska påsken någon dag innan. De blir helt tagna av mötet med Jesus som vid tillfället uppenbarar sig på ett nytt sätt och hos mig liksom dem brinner mitt hjärta i delandet av liv.

»Mörkret är inte mörkt för dig!
Natten är ljus som dagen!«

Vilken uppståndelse!

Påskan rymmer alla stora känslor. Vi går från mörker, rädsla, smärta och död till ljus, hopp, glädje och livets uppståndelse på påskdagen.

I oroliga tider vill vi odla hopp. I Botkyrka församling firas många gudstjänster både inför och under påskhelgen. Vi öppnar upp för påskens budskap, för hoppet och livet. *Glad påsk!*

svenskakyrkan.se/botkyrka

Svenska kyrkan
BOTKYRKA FÖRSAMLING